

בחינת הקמת יישוב קהילתי במועצה אזורית מבואות החרמון

הצעה להחלטה

מחליטים, בהתאם למדיניות הממשלה לקידום פיתוח הפריפריה וחיזוק הנגב והגליל ובעקבות מלחמת חרבות ברזל שהדגישה את הצורך בחיזוק ההתיישבות בגבולה הצפוני של המדינה –

1. לבחון הקמת יישוב בתחום המועצה האזורית מבואות החרמון.
2. להטיל על משרד הבינוי והשיכון, בשיתוף עם משרד האוצר, משרד הפנים, מטה התכנון הלאומי, ומשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות באמצעות החטיבה להתיישבות ובתיאום עם המשרדים הרלוונטיים הנדרשים, לרכז ולבצע את עבודת המטה לצורך בחינת הקמת יישוב חדש בתת אזור המזרחי של מערך יישובי קו העימות בגבול הצפון, שיהווה הרחבה קרקעית באזור מתחם המועצה האזורית מבואות החרמון, תוך שישה חודשים מיום קבלת החלטה זו. זאת, בתיאום עם כלל משרדי הממשלה הנוגעים בדבר ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800 בדבר קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים.
- לצורך ביצוע עבודת המטה כאמור, יקצה משרד הבינוי והשיכון מתקציבו לשנת 2025 סך של 1 מיליון ש"ח, ומשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות מתקציבו לשנת 2025 סך של 1 מיליון ש"ח.
3. להנחות את צוות עבודת המטה להתייחס להיבטים תשתיתיים, כלכליים, דמוגרפיים, חברתיים, ציבוריים, תעסוקתיים, מסחריים וסביבתיים, רצף שטחים פתוחים והיבטים נופיים, לקידום צמצום פערים חברתיים- כלכליים בפריפריה, להגדלת היצע הדיור, למגוון הדיור במועצה אזורית מבואות החרמון, וכן להשפעה אזורית על ישובים כפריים ועירוניים במרחב הן בתחומי המועצה והן מחוצה לה.
4. להנחות את יו"ר המועצה הארצית לתכנון ובנייה להביא לדיון את תוצרי עבודת המטה תוך 60 יום מסיום עבודת המטה לצורך בחינת ההיבטים התכנוניים והיבטים נוספים הכרוכים בהם, לגיבוש המלצתה בנושא הקמת הישוב החדש ולהגישה לממשלה בתוך שלושה חודשים מיום הבאת עבודת המטה לפניה, זאת במסגרת תפקידה לייעץ לממשלה, על פי סעיף 2 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1180.
5. להנחות את אגף תקציבים שבמשרד האוצר להכין התייחסות כלכלית-תקציבית להקמת הישוב במסגרת הכנת עבודת המטה לקראת גיבוש ההחלטה על הקמת הישוב.
6. בהחלטה זו, בפעילות משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות באמצעות החטיבה להתיישבות, יפעל משרד ההתיישבות בהתאם לכלל ההליכים הנדרשים לפי החלטות ממשלה מס' 1998 מיום 9 באוקטובר 2016 ומס' 1628 מיום 31 במרץ 2024, שעניינן אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל והחטיבה להתיישבות.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 21.7.2002 התקבלה החלטת ממשלה מספר 2265, אשר קבעה כי יש לפעול לפיתוח הנגב והגליל ולחיוזוק אזורי הפריפריה. בהמשך לכך, ביום 8.1.2017 התקבלה החלטת ממשלה מספר 2262, אשר הדגישה כי "לאור החשיבות שממשלת ישראל רואה בפיתוח כלכלי-אסטרטגי של אזור הצפון בתחומי ליבה ופיתוח מנועי צמיחה – תפעל הממשלה כמתואר בהחלטה זו, ותיישם תכנית רב-שנתית לפיתוח מחוז הצפון".

כחלק ממהלך לאומי כולל לפיתוח הפריפריה, יש לחזק ולהעצים את מערך הקליטה לאורך גבולה הצפוני של מדינת ישראל. חוזקם וחוסנם של היישובים באזור זה מהווים מרכיב יסוד בחוסנה הלאומי של המדינה – הן בעתות חירום והן בשגרה. איתור אתרים לעיבוי קהילתי לאורך קו העימות ישמש תשתית לחוסן אזורי משמעותי, במיוחד נוכח המציאות הביטחונית המורכבת בה אנו מצויים כיום. חשיבות נוכחותם של יישובים כפריים בקרבת הגבולות ברורה כיום מאי פעם, ומהווה עוגן אסטרטגי וחברתי מהמעלה הראשונה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

שר הבינוי והשיכון

תקציב

משרד הבינוי והשיכון יקצה מתקציבו סך של 1 מליון ₪ בשנת 2025, ומשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות יקצה מתקציבו 1 מיליון ₪ בשנת 2025.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות – תומכת

שר האוצר – תומך

שר הפנים – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת היועצת המשפטית של משרד הבינוי והשיכון מצורפת להצעה זו.

סיווגים*

סיווג ראשי : 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה

מגיש : שר הבינוי והשיכון

כ"ד באייר התשפ"ה

22 במאי 2025

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

בחנינת הקמת ישוב קהילתי במועצה אזורית מבואות החרמון.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, מס' 1.1800 מיום 6 בדצמבר 2004, בדבר נוהל קבלת החלטה בנושא הקמת ישובים חדשים, קובעת כי החלטה על הקמת ישוב חדש היא עניין שבמדיניות, ובעלת השלכות רחבות על היבטים שבאחריות משרדי ממשלה רבים, ועל כן מן הראוי כי תתקבל על ידי הממשלה או ועדת שרים מטעמה.

לאור מורכבות ההחלטה על הקמת ישוב חדש, ונוכח הסמכויות הנתונות בעניין זה לגורמים נוספים, שאותם הממשלה לא נועדה להחליף (כגון מוסדות התכנון ומינהל מקרקעי ישראל), החלטת ממשלה כאמור חייבת להתבסס על עבודת מטה מקצועית בשיתוף כל הגורמים הנוגעים בדבר. עבודת מטה זו צריכה לכלול התייחסות למדיניות התכנון הכוללת, לחלופות האפשריות, ולמגוון ההיבטים הכרוכים בהקמת ישוב, ובהם היבטים תקציביים, תשתיתיים, סביבתיים, תעסוקתיים וחברתיים. במסגרת זו, יש להניח לפני הממשלה גם את המלצת המועצה הארצית, ביחס להיבטים התכנוניים וכל הכרוך בהם, וכן התייחסות בהיבט הכלכלי – תקציבי על ידי משרד האוצר.

החלטת ממשלה שעניינה יוזמה ראשונית להקמת ישוב באזור מסוים נדרשת לכלול הוראה לביצוע בדיקות מקצועיות כאמור, בטרם קבלת התייחסות סופית.

בהתאם למדיניות הממשלה לקידום פיתוח הפריפריה וחיזוק ההתיישבות באזורי הנגב והגליל, מוצע לבצע את הנדרש כאמור, טרם קבלת החלטת ממשלה להקמת ישוב קהילתי חדש בתחום מועצה אזורית מבואות החרמון.

בכלל זה, מוצע להטיל על משרד הבינוי והשיכון לרכז את ביצוע עבודת המטה לצורך גיבוש החלטה, בשיתוף כל המשרדים הנוגעים בדבר, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800 בדבר קבלת החלטה בנושא הקמת ישובים חדשים. לצד זאת, מוצע להורות למשרד האוצר לבצע בדיקה כלכלית-תקציבית, במסגרת הכנת עבודת המטה לקראת גיבוש החלטה בדבר הקמת הישוב החדש.

בהמשך לכך, מוצע להנחות את המועצה הארצית לתכנון ולבנייה לבחון, לאחר שתובא בפניה עבודת המטה, את ההיבטים התכנוניים הנדרשים והיבטים נוספים הכרוכים בהם, לגבש המלצתה בנושא הקמת הישוב החדש ולהגישה לממשלה. זאת, במסגרת תפקידה ליעץ לממשלה, על פי סעיף 2 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800.

המלצות עבודת המטה וכן המלצות המועצה הארצית לתכנון ובניה יובאו בפני הממשלה לצורך קבלת החלטה בדבר הקמת הישוב החדש.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועצת המשפטית למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות – אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה

עמדת היועץ המשפטי במשרד האוצר – אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה

עמדת היועץ המשפטי למשרד הפנים – אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

חתימה

היועצת המשפטית, משרד הבינוי והשיכון
תפקיד

אפרת פרוקצייה, עו"ד
שם